

Рекомендована д. фармац. наук, проф. О. М. Заліською

УДК 616.441-008.61-082:615.12:33

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ВАРТОСТІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА ДИFUЗНИЙ ТОКСИЧНИЙ ЗОБ

©Ю. С. Вадзюк

Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Резюме: вивчено загальну вартість медичних технологій, які застосовують при лікуванні хворих на дифузний токсичний зоб в умовах ендокринологічного відділення комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня». Встановлено, що у структурі вартості надання медичної допомоги хворим найбільшими були витрати на придбання медикаментів та перебування пацієнтів у стаціонарі. Найявністю складень основного захворювання суттєво збільшує затрати на лікарські препарати.

Ключові слова: дифузний токсичний зоб, фармакоеконічний аналіз «загальна вартість захворювання».

Вступ. У структурі тиреоїдної патології дифузний токсичний зоб посідає важливе місце, що пов'язане з тим, що ця хвороба вражає переважно осіб працездатного віку і може призводити до інвалідизації [1, 2]. Поширеність синдрому тиреотоксикозу в Україні (станом на 1.01.2011р.) становила 117,9 на 100 тис. населення, щорічний приріст числа зареєстрованих хворих досягає 4,7 % [3]. Частота захворюваності за різними даними, становить 0,5 на 1000 жінок та 0,1 на 1000 чоловіків з максимальним піком у віці 40 – 60 років [4].

Токсичному зобу притаманні численні гормональні та обмінні порушення, а прогресуючі аутоімунні процеси є базою для формування його важких ускладнень. Тому рання діагностика та адекватне лікування хвороби набувають великого значення в запобіганні виникнення функціональних та органічних змін в центральній нервовій системі, серцево-судинній системі, органах травлення та інших органах та системах [5].

Таким чином, дифузний токсичний зоб (ДТЗ) є поширеним захворюванням, яке має важливе медичне та соціальне значення. Наукові дослідження, які стосуються різних аспектів цієї патології, зокрема аналіз вартості медичних технологій, які використовуються для її діагностики та лікування, на даний час в Україні відсутні. Тому дана робота є необхідною та перспективною.

Метою дослідження було визначити вартість медичних технологій, які застосовуються при лікуванні хворих на дифузний токсичний зоб в умовах ендокринологічного відділення комунального закладу Тернопільської обласної ради (КЗ TOP) «Тернопільська університетська лікарня».

Методи дослідження. Проведено ретроспективний аналіз медичних карт 52 хворих, які перебували на стаціонарному лікуванні в ендокринологічному відділенні КЗ TOP «Тернопільсь-

ка університетська лікарня» з приводу дифузного токсичного зоба (ДТЗ).

Для оцінки вартості надання медичної допомоги хворим на ДТЗ був використаний метод фармакоеконічного аналізу «загальна вартість захворювання» (cost of illness). Нами були проведені розрахунки таких витрат: витрати на виконання лабораторних методів аналізу; витрати на виконання інструментальних методів дослідження; витрати на медикаментозне лікування; консультації лікарів; витрати на перебування хворого в стаціонарі.

Аналіз непрямих витрат не проводився, оскільки наші дослідження були ретроспективними і передбачали роботу з індивідуальними картами хворих.

При визначенні прямих витрат на медичні послуги в грошовому еквіваленті ми використовували тарифи на медичні послуги, які діяли у КЗ TOP «Тернопільська університетська лікарня».

При визначенні розміру прямих витрат на лікарські засоби були використані дані прайс-листів щотижневика «Аптека» (березень 2014р.).

Результати й обговорення. У ході дослідження встановлено, що серед обстежених було 11 (21,15 %) чоловіків і 41 (78,85 %) жінка віком від 20 до 65 років (46,88±8,9). Всі пацієнти потрапили в стаціонар у стадії медикаментозної субкомпенсації. Середня тривалість перебування пацієнтів у стаціонарі становила (10,67±2,07) дня.

Проведений аналіз показав, що всім хворим під час їхнього перебування у ендокринологічному відділенні проводилось обстеження із використанням лабораторних та інструментальних методів дослідження.

Нами проаналізована загальна кількість та вартість лабораторних обстежень пацієнтів, які лікувались з приводу ДТЗ. Результати цього аналізу представлені у таблиці 1.

Таблиця 1. Аналіз витрат на діагностичні тести у хворих на дифузний токсичний зоб

Вид аналізу	Вартість 1 дослідження (грн)	Кількість обстежень на 52 хворих	Загальна вартість усіх обстежень (грн)
Основне захворювання			
Гормональне дослідження Т4	50	45	2250
Гормональне дослідження ТТГ	50	49	2450
Гормональне дослідження Т3	50	5	250
Гормональне дослідження АТПО	53	29	1537
Гормональне дослідження АТ-рТТГ	100	7	700
Загальний аналіз крові	37	53	1961
Ліпідний профіль крові	30	4	120
Глюкоза крові	16	51	816
Разом			10084
Супутні захворювання та ускладнення			
RW	18	52	936
Дослідження калу на яйця глистів	18,17	52	944,84
Коагулограма	69	5	345
Загальний аналіз сечі	29	52	1508
Біохімічний аналіз крові:			
Загальний білок	14	47	658
Білірубін	10	51	510
Сечовина	17	51	867
Холестерин	18	44	792
Креатинін	17	44	748
Амілаза	17	11	187
АЛТ	17	34	578
АСТ	17	34	578
Кальцій	23	21	483
Калій	25	36	900
Натрій	25	31	775
Діастаза сечі	29	4	116
Глікемічний профіль	48	4	192
Разом			11117,84
Всього			21201,84
У розрахунку на одного хворого			407,73

Як свідчать дані таблиці 1, лише загальний аналіз крові і сечі, дослідження калу на яйця глистів та аналіз крові на RW були зроблені всім хворим. Решта лабораторних досліджень виконувались вибірково, за потреби. У більшості випадків це пояснювалось наявністю ускладнення основного захворювання та супутніми патологіями.

При обчисленні витрат на лабораторні обстеження встановлено, що найдорожчими були гормональні дослідження.

Нами проаналізована загальна кількість та вартість інструментальних обстежень пацієнтів, які лікувались з приводу ДТЗ. Результати цього аналізу представлені у таблиці 2.

Дані таблиці 2 підтверджують, що лише електрокардіографія серця була зроблена усім хворим, решта інструментальних досліджень виконувались за потреби.

Аналогічним чином було проаналізовано кількість та вартість консультацій спеціалістів (табл. 3).

Результати проведеного аналізу свідчать про те, що усі хворі були проконсультовані ендокринологом.

На наступному етапі дослідження ми визначили вартість медикаментозної терапії пацієнтів, які лікувались у ендокринологічному відділенні КЗ ТОР «ТУЛ» з приводу ДТЗ (табл. 4).

При визначенні розміру прямих витрат на лікарські засоби ми встановили, що найбільше коштів було витрачено на лікування ускладнень, пов'язаних із основним захворюванням – дифузним токсичним зобом.

Середня вартість медикаментозної терапії в розрахунку на одного хворого склала 457,86 грн.

Таблиця 2. Витрати на інструментальні обстеження хворих на дифузний токсичний зоб

Вид обстеження	Вартість 1 обстеження (грн)	Кількість обстежень на 52 хворих	Загальна вартість усіх обстежень (грн)
Основне захворювання			
УЗД щитоподібної залози	25	48	1200
Електрокардіографія	12,39	55	681,45
Разом	37,39		1881,45
Супутні захворювання			
УЗД внутрішніх органів	24,56	20	491,20
Ехокардіографія	27,46	8	219,68
Рентгенографія	25,72	4	102,88
Езофагогастродуоденоскопія	44,38	2	88,76
Разом	122,12		902,52
Всього	159,51		2783,97
У розрахунку на одного хворого			53,54

Таблиця 3. Витрати на медичні послуги – консультації лікарів

Спеціаліст	Вартість 1 консультації (грн)	Кількість консультацій на 52 хворих	Загальна вартість усіх консультацій (грн)
Ендокринолог	13,42	52	697,84
Невролог	22,60	40	904
Окуліст	22,60	39	881,40
Кардіолог	22,60	43	971,80
Ортопед	12,21	1	12,21
Гастроентеролог	22,60	4	90,40
Хірург	22,60	4	90,40
Ревматолог	22,60	4	90,40
Пульмонолог	22,60	3	67,80
Нефролог	22,60	1	22,60
Уролог	11,85	2	23,70
ЛОП	22,60	3	45,20
Всього			3897,75
У розрахунку на одного хворого			74,96

Таблиця 4. Витрати на медикаментозне лікування основного і супутніх захворювань

Медикаментозне лікування	Вартість у розрахунку на усіх обстежуваних (n=52), грн	Вартість у розрахунку на одного хворого, грн
Основне захворювання	2887,27	55,52
Ускладнення основного захворювання	15860,39	305,01
Супутні захворювання	5061,34	97,33
Всього	23809,00	457,86

Загальна вартість перебування хворих у стаціонарі становила 47888,36 грн, тобто в середньому 920,93 грн на одного пацієнта за курс лікування.

Після підрахунків всіх прямих витрат ми визначили, що повна вартість захворювання на ДТЗ одного пацієнта в умовах стаціонару становить 1915,02 грн за курс лікування.

При аналізі структури прямих витрат на лікування ДТЗ було встановлено, що витрати на виконання лабораторних методів аналізу становлять 21,29 % витрати на виконання інструментальних методів дослідження – 2,8 %, витрати на медикаментозне лікування – 23,91 %, консультації лікарів – 3,91 %, витрати на перебування хворого в стаціонарі склали 48,09 % (рис. 1).

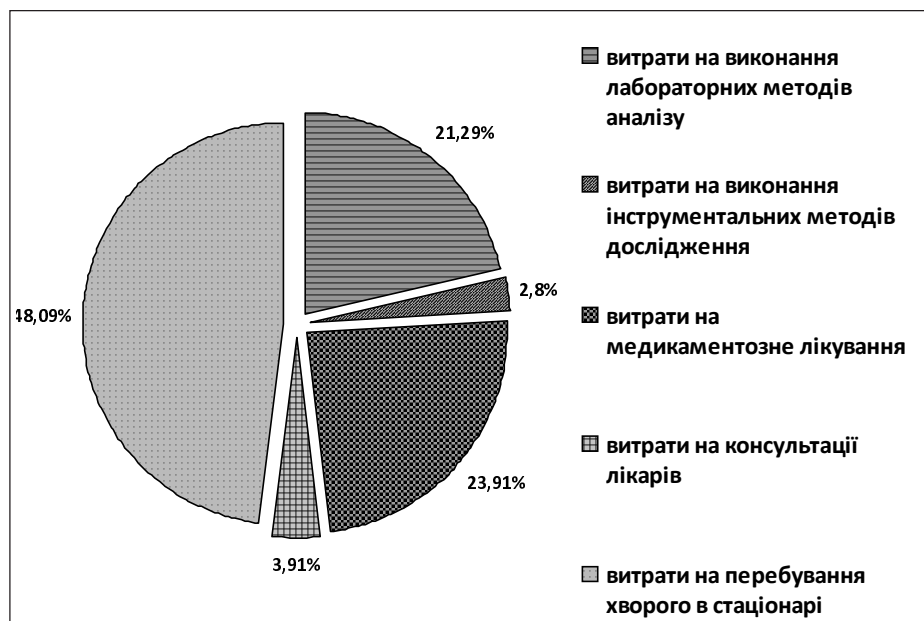

Рис. 1. Структура прямих витрат при лікуванні ДТЗ.

Висновки. У структурі вартості надання медичної допомоги хворим на дифузний токсичний зоб в умовах ендокринологічного відділення найбільш значними є витрати на придбання

медикаментів та перебування пацієнтів у стаціонарі. Наявність ускладнень основного захворювання суттєво збільшує затрати на лікарські препарати.

Література

1. Ультразвуковая диагностика заболеваний эндокринных желез / [Эпштейн Е. В., Олейник В. А., Тронько Н. Д. и др.]. – К. : Здоровье, 1992. – 94 с.
2. Кандрор В. И. Современные проблемы тиреологии / В. И. Кандрор // Проблемы эндокринологии. – 1999. – Том 45, № 1. – С. 3–8.
3. Бобрик М. И. Диагностика та контроль за ефективністю

- лікування хворих на дифузний токсичний зоб за допомогою еходопплерографії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.14 / М. І. Бобрик. – Київ, 2000. – 19 с.
4. Дедов И. И. Диффузный токсический зоб / И. И. Дедов, Г. А. Мельниченко, Г. Ф. Александрова // Клиническая медицина. – 1992. – № 5-6. – С. 65–70.

ФАРМАКОЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ СТОИМОСТИ ОКАЗАНИЯ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ БОЛЬНЫМ НА ДИФFUЗНЫЙ ТОКСИЧЕСКИЙ ЗОБ

Ю. С. Вадзюк

Тернопольский государственный медицинский университет имени И. Я. Горбачевского

Резюме: изучена общая стоимость медицинских технологий, которые используются при лечении больных на диффузный токсический зоб в условиях эндокринологического отделения коммунального учреждения Тернопольского областного совета «Тернопольская университетская больница». Установлено, что в структуре стоимости оказания медицинской помощи больным наибольшими были затраты на приобретение медикаментов и пребывание больных в стационаре. Наличие осложнений основного заболевания существенно увеличивает расходы на лекарственные препараты.

Ключевые слова: диффузный токсический зоб, фармакоэкономический анализ «общая стоимость заболевания».

PHARMACOECONOMIC COST ANALYSIS OF HEALTH CARE TO PATIENTS WITH DIFFUSE TOXIC GOITER**Yu. S. Vadziuk***Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky*

Summary: the cost of health care technologies used for treatment of diffuse toxic goiter at the endocrinology department of a Municipal Institution Ternopil Regional Council "Ternopil University Hospital" was determined. It was established that in the cost structure of health care provision for patients with hypothyroidism at the endocrinology department the most significant costs were spent for purchase of medicines and patient's stay in hospital. The presence of underlying disease complications significantly increases cost of drugs.

Key words: diffuse toxic goiter, pharmacoeconomic analysis "cost of illness".

Отримано 29.04.14